

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vételnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társszerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

A kormány lapjai.

A Tisza-kormány megcselekedte azt, amit az előtte váltakozó kormányok szinte csak kegyeletből nem cselekedtek meg: beszüntette azt az újságot, amely következetesen, önfeláldozó elszántsággal egyedül volt nyíltan kormánypárti — bármely kormány, bármiféle irányzat volt is uralmon.

A szerencsétlen „Magyar Nemzet” már annyira előregedett, sőt ami fontosabb, annyira nem értett a kormány iránt érzett szerelem rafináltabb kifejezésre juttatásához, hogy a válogatott izlésű Tisza Istvánnak nem kellett. A szegény „Magyar Nemzet” kénytelen volt egyetlen pénzforrásának bedugulása után öngyilkosságot elkövetni.

A kormánynak nem kellett az az újság, amelytől őszinte prostitúciója elriasztotta teljesen az olvasókat. Minek tartson fenn a kormány olyan lapot, amelyet a kutya sem olvas elsősorban azért, mert nyíltan kormánypárti? Ez a kérdés, amely magában hordja a választ, kellő megokolást adott a „Magyar Nemzet” megszűnésének. Elég sokba került a kormánynak a pártonkivüliség álarcával megjelenő kormánysajtó, amelyet ha kevesen is, de olvasnak, minek vesztessék a pénzt olyan lapokra, amelyet nem olvas senki?!

... Szívesen belenyugodnánk abba, hogy a kormány egy haszontalan pénzkidobástól megkíméli az államkasszát, ha

a „Magyar Nemzet” beszüntetése csakugyan az oktalan pénzkidobás megszüntetésével lenne egyértelmű. Csak hogy a nemzet nem így van. A „Magyar Nemzet” helyett szerzett magának két olyan lapot is a kormány, amely előfizetők híján a szubvenciókból kénytelen elősködni. Az eddigi lapvásárlásoknál is förtelmesebb ez a legújabb két vásár, amelynek eredményeképpen nem holmi ugynevezett pártonkivüli lapok, hanem két exponált pártállású, ellenzéki újság vezetése került a kormány sajtóirodájának kezébe.

Az „Egyetértés”-ről és a „Független Magyarország”-ról van szó. Mind a kettő ellenzékinek mondja magát. Mind a kettő a függetlenségi eszméből elősködött s az a néhány ember, akinek kezébe kerülnek, mind a kettőt függetlenséginek is tartja. A függetlenségi eszme azonban nem jövedelmezett nekik annyit, mint amennyit a titkos kormánypártiság jövedelmez: fölajánlották szolgálataikat Tiszának, aki nekik osztja ki most a „Magyar Nemzet” örökét.

Azt a szerepet, amelyet a „Magyar Nemzet” egyedül és rosszul töltött be, a kormány most két lapra bízta, hogy — ketten töltsék be rosszul. Egy szubvenció most már két lap osztozik, s amit egy lapban nem olvasott az újságolvasó publikum, azt most két lapban — nem fogja olvasni. A cserén csak a kiadók vesztek vagy nyertek, de a kormány se nem nyert, se nem veszett.

A közvélemény sem

A gyufagyárak még mindig reménykednek.

Többször megirtuk, hogy a gyufagyárak trösztbe akarnak tömörülni és üzleti érdekeik védelmére többek között oly irányú támogatást is kérnek a kormánytól, hogy ne engedje meg új gyufagyárak létesítését.

Minden alkalommal, valahányszor ez a terv felszínre került, mi a leghatározottabban elleneztük, mert hiszen nyilvánvaló, hogy ily módon a kormány magánvállalkozók részére létesítene monopóliumot. Már-már ügylátszott, hogy a gyufagyárosok kérelmét elutasítják, de most arról értesülünk, hogy a tröszt vezetősége az egyes gyufagyárak tulajdonosaitól kapott opciót, ez év végéig meghosszabbította, nyilvánvalóan abban a feltevésben, hogy addig sikerül majd terveit a kormánynál keresztülvinni.

Alapjában véve a gyufagyári vállalkozóknak nem lehet szemrehányást tennünk, bármilyen jogosulatlan kívánságot támasztanak is az állammal szemben, de már a kormánytól igenis számon kérheti az ország, hogy a közérdek súlyos megkárosítása árán ajánlani akarja-e a fogyasztó közönséget újabb teherrel. Ha megvan ez a szándékuk és ha már annyira kétségbe vannak esve a gyárosokkal együtt a magyar gyufaipar jövődó sorsa fölött, akkor is van egy mód, amellyel segítségükre lehetnek.

A kormány tagjai között vannak elég vagyonos emberek, hát tessék a saját számlájukra és veszélyükre részt venni a gyufagyári vállalkozásokon, adjanak pénzt a saját zsebükből a gyufagyárak támogatására, de már ahhoz semmiképpen sincs jo uk, hogy néhány póruljárt magánvállalkozó fölségélyezésére az állampénztárba nyuljanak. Mi tudjuk nagyon jól, meg is irtuk, hogy mit jelent ebben az esetben egyetlen oly közérdekű, vagy általános gazdasági szempontból, csak némileg is indokolható okot sem látunk, mely menthetővé tenné bármiféle állami beavatkozást, vagy épenséggel anyagi áldozatot

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kaputató minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

A »KRISTÁLY-SÓ« a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só; az őrlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztatlanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozók megtöltése is műszaki áton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

»KRISTÁLY-SÓ« egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszt, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A »KRISTÁLY-SÓ« higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatu sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A »KRISTÁLY-SÓ« tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristály szemekben marad, miért is használata nemcsak a legégszég-sebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Etvagy-gerjesztő! Emésztés segítő!

Ára dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

TELEFONHIREK.

Bpest 1913. augusztus 8

Nyirbátori választás.

Győzött a függetlenségi jelölt

Balthazár püspök, miután látta, hogy a nyirbátori kerületben esélyei nincsenek, visszalépett a jelöltségtől és így Lähne Hugót, az egyesült függetlenségi pártok jelöltjét egyhangulag megválasztották.

Heltai főpolgármester aggóniában.

Ischlből jelentik, hogy Heltai főpolgármester állapota válságosra fordult, a halál beállt minden pillanatban várják.

Kolera egy hajón.

A Guttmann és Frank hajószállító cég egyik munkása koleragyanus tünetek között megbetegedett. A hajón a szükséges óvintézkedéseket megtették.

Szövetségesek békekötése.

Londonból jelentik, hogy a bolgárok és szerbek között az egyes részletkérdésekre vonatkozóan még nem jött létre a megegyezés, ezeknek a kérdéseknek a tárgyalása még igénybe vesz néhány napot.

Berchtold lemond?

A parisi Than ismét Berchtold lemondásáról ír, bár ezt a feltevést többször megcáfolták. A Than értesülései szerint Berchtold utóda Tisza István gróf lenne.

NAPIHIREK.

A szabadkai ügyvédi kamara. Frank Gyula dr. ügyvédet Szabadka, Popovics Mihály dr. ügyvédet Palánka, Jelich Mihály dr. ügyvédet Baja, Sik Béla dr. ügyvédet Zenta, Mijatov Milorád dr. ügyvédet Szabadka, Róna Edé Ödön dr. ügyvédet Bácsföldvár, Király Károly dr. ügyvédet Ada, Krisztman Ádám dr. ügyvédet Baja székhellyel az ügyvédek lajstromába iktatta. Weisz Jenő dr. bajmoki ügyvéd lakóhelyét Temerinbe tette át. Beleszlyin Miklós dr. óbecsei ügyvédet

(elhalálozás) az ügyvédek lajstromából törölte s irodája részére gondnokká Jójkity Dusan dr. óbecsei ügyvédet rendelte ki.

A Bajai Célbűvészi Társulat f. hó 10-én (vasárnap) d. e. féltizenegy órakor a vá. osháza II. számú tanácstermében rendkívül közgyűlést, ezt megelőzőleg ugyanott választmányi ülést tart, mely a t. tagok szíves figyelmét ez uton is felhívjuk. Tárgyszorlat: Elnök és díszelnök választás. Határozatképtelenség esetén, a legközelebb egybehívandó közgyűlés fog határozni, a megjelent tagok számra való tekintete nélkül.

Meddig köteles fizetni a balesetbiztosító. Azt a kérdést, hogy a kerületi munkásbiztosító és vállalati betegségélyző pénztár a baleset ellen biztosított tagját ért üzemi balesetből fölmerült kórházi ápolási költséget meddig és milyen mértékben tartozik a kórháznak fizetni, a közigazgatási bíróság 1913. július hó 21-én hozott XX. számú döntvényében következőleg döntötte el: A kerületi munkásbiztosító pénztár és a vállalati betegségélyző pénztár a baleset ellen biztosított tagját ért üzemi balesetből fölmerült kórházi ápolási költséget a sérült felgyógyulásáig és a napi egész kórházi ápolási díj erejéig tartozik fizetni a kórháznak.

A vakmerőség megbosszulta magát. Még élénk emlékezetünkben vannak Dobos István — a kiváló magyar pilóta — gyönyörű repülő mutatványai. Csodáltuk vakmerőségét, amikor szeles időben a légbe emelkedett, bámultuk, hogy mily biztonsággal szeli a levegőt s ime, — alig pár hét múlva — katasztrófáról olvasunk a fővárosi lapokban. Dobos ugyanis Siófokon vasárnapra repülőnapot hirdetett, de a balatonvidéki zivataros időjárás miatt csak hétfőn próbálkozhatott meg a főlzállással. Jóllehet az idő ekkor sem volt kedvező. A vakmerő embert természetesen a szeles idő sem korlátozta elhatározása keresztülvitelében s felszállott. A Balaton fölött alig irt le azonban két szabályos kört, motorja fölrobbant. A közönség rendkívül vérfagyasztó látvány szemtanuja lett e pillanatban. A repülőgép erősen megbillent a levegőben, majd sebes iramban zuhant alá. Dobos persze most sem vesztette el lélekjelenlétét s a Sió baloldalán elterülő erdő felé irányította gépét, ahol a fákön felakadt. Szerencsére semmi baja nem történt, a gépnek azonban egyhamar hasznát nem veheti.

A várost rendőrségek államosítása. Pekáry Ferenc belügyminiszeri osztálytanácsos teljesen elkészült a városi rendőrségeket államosító törvénytervezet előmunkáival. A Pekáry osztálytanácsos által csaknem egy

év óta a vidéki városokban személyesen összegyűjtött rengeteg anyagot most dolgozza fel a belügyminiszerium tizenharmadik ügyosztálya. A napokban már az egész anyag a belügyminiszerium kodifikáló osztályára kerül és a nyár folyamán elkészül, az új törvénytervezet a kormány a többi államosítási törvénytervezeteket megelőzőleg fogja benyújtani az ősszel összetülő parlament elé.

A Dunába zuhant egy szekér. Pintér Nándor dunaszekesői vásáros kereskedő neje a Duna partján hajtotta egy vak ló által vontatott szekerét, melyen ebédet vitt a férjének. A meredek part mellett levő keskeny uton meg akart fordulni a szekérről s eközben úgy megrántotta a ló zabláját, hogy az félra ugorván a folyóba zuhant s magával rántotta a szekeret is. A veszedelem nyomán ott termett a Hergenröder-féle malom egyik segédje: Kilitfy László s a folyóba zuhanó szekerről lerántotta az ijedtében halálsápadtá vált Pintérnéét. A ló a Dunába fult s hulláját a szekérről együtt a mohácsi határban húzták partra az emberek.

SPORT.

Sport Naptár.

Auguszt. 10. délután 4 órakor atletikai és kerékpár-verseny.

Auguszt. 17. Pandursziget körül uszása és országúti kerékpár verseny.

ERNSZT JOZSEF

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Kérek gyorsan — a vasúthoz megyek.

● hat doboz Fay-féle valódi sodeni as-
● ványpasztillát. De kérem, ne utánzatot
● adjon, mert nekem olyan pasztilla kell,
● amely a sodeni községi forrásból ké-
● szült, amelyet gyógyelőra használnak.
● Fay sodenije hozzátartozik az én leg-
● fontosabb főlserulésemhez, mert hirtelen
● időváltozásnál, bőrig áztató esőben, erős
● szélben, komoly meghülés ellen mindig
● használ s mert a Fay valódi sodenije
● elhárítja vagy rögtönösen megszünteti a
● batt. Ideális szer! Különös ismertetőjele,
● a Fay név és fehér ellenőrzőszalagon
● Sodeni községi polgármesteri hivatalának
● igazolása.

Grand Cirkus Colosseum és Lovarda

HORVÁTH.

Külön vonattal érkezik.

Külön vonattal érkezik.

Szerdán, augusztus hó 13-án megkezdí a Kisvásártéren

AZ ELŐADÁSOKAT.

2500 személyt befogadó elegáns sátor. Kényelmes ülőhelyek. Saját villanyvilágítás. Jól idomított

fallovak Hatvan tagu művészesemélyzet. Előadások csak néhány napig. Saját 16 tagu zenekar Saját

tűsoltóság. Előadások minden időjárásban. Bővebbet a napi falragaszok.

Zacherlin

hilft großartig als un-
verletzter „Infectedübter“.

Baja: Drescher Gyula, Fleischmann Benő Fiai, Gludovátz Ferenc utóda, Cserba György, Sternfeld Vilmos, Stampfl Jenő, Honig Muki, ifj. Welisch Géza, Zwillingger Salamon.
Bácsalmás: Müller János, Rosenberg Adolf, Scherk Gyula.
Pátaszék: Mayer Gusztáv, Eichhardt József, Goczy Nepomuki János utóda Shier Ferenc.

Géphasisnya kötődébe egy leány tanoncnak

szótással felvétetik.
Baja, Szt. Antal-utca 45. szám

Teljes ellátás.

Teljes ellátás, jó házikoszt, külön szobával, leginkább felnőttek részére kapható:
Szent-László-utca 56. sz. alatt.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Eladó lóhere.

Kaszálni való lóhere eladó. Értekezni lehet Damjanich-utca 13. szám alatt.

Kiadó lakás.

2 szoba, előszoba és a többi mellékhelyiségekből álló utcai lakás magános egyén vagy gyermektelen házaspárnak kiadó. Erzsébet királyné utca 32.

Tanulót

megfelelő iskolai képzettséggel felvesz
ifj. Wagner Antal
könyv- és papirkereskedő

Kiadó lakás.

5 parkettázott szobából álló emeleti lakás — megfelelő mellékhelyiségekkel — f. évi novemer hó 1-őre kiadó. Bővebb értesítést ad a „Polg. olv. egyesület” elnöksége.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

tanulóul

fizetéssel felvétetik

Nánay Lajos könyvnyomdájában

Baja, Tóth Kálmán-tér.

NÁNAY LAJOS
■ ■ KÖNYVNYOMDÁJA ■ ■

<p>BAJA GRÓF ■ ZICHY ■ BÓDOG-TÉR</p>		
	<p>■ ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOS ÁRBAN.</p>	

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utólráthatatlan hatása tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögest. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, különösen jóhatású gyomor-
görs és kolika ellen. Gyógyhatása aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, etvagygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odivas fogak, szájbűznel, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatása pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebe-
ket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatása. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: THIERRY A. Őrangyal-gyógytárának PREGGRADA, Rohitsch mellett.

12 kis, v 6 dúpia, v 1 nagy specialüveg 5-60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fűző emlők, tejmégindítás, rekedés, emlőkeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret tüske stb., kinövesek, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körönggyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló felfekvéseknek, verkeléseknek, fülfolyásnak, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. jó hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utáevét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódoi, Radanovits Testv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Őrangyal-gyógyszertárából PREGGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

Zongorák és Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Lanberger és Gloss, Geser Ferenc

továbbá Neuburger Adolf gyáratból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

HIRDETÉSEK

a

szervezőségben vétetnek fel

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLRÁHETETLEN
TARTÓSSÁGAI

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Wasbeton oszlop

a legjobb és legolcsóbb kerítés-oszlop elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló asbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla-, cementáru- és műkögyára
Baja.

